

ความวาว (Luster)

สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้ให้ความหมายของคำว่าความวาวไว้ว่า ความวาว คือ การสะท้อนของแสงจากผิวของแร่หรือวัสดุ ในทางอัญมณีคุณสมบัตินี้เกี่ยวกับความวาวสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจวิเคราะห์อัญมณีได้ ทั้งแบบที่ยังไม่ผ่านการเจียรระไนและแบบที่ผ่านการเจียรระไนแล้ว ความวาวมีชื่อเรียกแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะเด่นที่ปรากฏให้เห็น ดังต่อไปนี้

1. ความวาวแบบโลหะ (Metallic Luster) ลักษณะเด่นคือสังเกตได้ง่ายเนื่องจากเป็นความวาวที่มีคุณภาพสูง เป็นการสะท้อนแสงบนผิวแร่โลหะ จำพวก ทอง เงิน ไพไรต์ กาลีสน้ำ เป็นต้น

2. ความวาวแบบเพชร (Adamantine Luster) ชื่อบ่งบอกถึงชนิดความวาวได้อย่างชัดเจน โดยความวาวชนิดนี้จะใช้กับการบอกความวาวของเพชรเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และเพชรจัดว่าเป็นอัญมณีที่มีความวาวมากกว่าอัญมณีชนิดอื่น ๆ ด้วย

3. ความวาวแบบกึ่งเพชร (Sub – Adamantine Luster) ความวาวแบบกึ่งเพชร ใช้บอกระดับความวาวของอัญมณีชนิดที่มีค่าดัชนีหักเหสูงเกือบทุกชนิดที่ไม่ใช่เพชร แต่โดยส่วนใหญ่จะคุ้นเคยและใช้กับพลอยเพทาย (Zircon) และดีมันทอยด์ (Demantoid) เพียงสองชนิดนี้เท่านั้น

4. ความวาวแบบแก้ว (Vitreous Luster) ความวาวแบบแก้วนี้มักใช้กับพลอยที่มีระดับความแข็งอยู่ระหว่าง 7 – 9 จำพวก ควอตซ์ (Quartz) ทัวร์มาลีน (Tourmaline) โทแพซ (Topaz) คอร์รันดัม (Corundum) ลักษณะคือวาวคล้ายผิวของขวดแก้วหรือกระจกทั่วไป

5. ความวาวแบบแว็กซ์ (Waxy Luster) ความมันวาวคล้ายน้ำมันหรือโพลิเมอร์ หรือพลอยที่มีลักษณะเนื้อนุ่มคล้ายเทียนไข ใช้กับพลอยจำพลอยหยก (Jadeite, Nephrite) เซอร์เพนทีน (Serpentine) มาลาไคท์ (Malachite) เทอร์คอยซ์ (Turquoise) เป็นต้น

6. ความวาวแบบเส้นไหม (Silky Luster) ความวาวชนิดนี้มักใช้กับพลอยที่แสดงปรากฏการณ์ทางแสงแบบ紗แทรกหรือสตาร์ (Asterism) และแบบตาแมว (Chatoyancy) หรือพลอยที่แสดงลักษณะมลทินภายในแบบเส้นเข็มเรียงตัวกันอย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น สตาร์แซฟไฟร์ (Star Sapphire) ตาแมวคริสโซเบริล (Cat's Eye Chrysoberyl) ตาแมวอะพาไทต์ (Cat's eye Apatite) เป็นต้น

7. ความวาวแบบมุก (Pearly Luster) หากพิจารณาที่ชื่อแล้วหลายคนคงคิดว่าความวาวแบบนี้จะใช้ได้แต่เพียงไข่มุก หรือเปลือกหอยที่นำมาทำเป็นอัญมณีเท่านั้น แต่ลักษณะความวาวแบบมุกนี้ยังสามารถใช้บอกความวาวของแร่ได้อีกหลายชนิด เช่น แร่ทัลก์ (Talc) แร่ยิปซัม (Gypsum) เป็นต้น

8. ความวาวแบบยางสน (Resinous Luster) ความมันวาวคล้ายยางไม้หรือพลาสติก นิยมใช้กับอำพัน (Amber)

10. ความวาวคล้ายดิน (Dull or Earthy Luster) ใช้กับแร่หรือหินที่มีความมันวาวน้อย ไม่มีความระยิบระยับน่าดึงดูดใจ ยกตัวอย่างเช่น แร่ไลโมนைท์ (Limonite)

